

## Mi a válasza a NAV-nak a 98%-os különadó visszaigénylésére? (2014.06.16)

Ellentmondó hírek jelennek meg a 98%-os különadó visszatérítéséről. Tévesek azok a vélemények, melyek szerint a NAV úgy gondolja, hogy rá nem vonatkozik az AB döntése. A NAV bizonyos esetekben ugyanis jogszerűen utasítja el a visszatérítési kérelmet. Megtörténtek ugyanis az első NAV reagálások az Alkotmánybíróság 98%-os különadóval kapcsolatos döntésére.

Akik az ügyvédek (például a Népszabadságnak nyilatkozó Sós Andrea Klára) tanácsát követve az Art 124/C.§ -ra hivatkozva kérelmet nyújtottak be a NAV-hoz, ők már megkapták a NAV választát: határozatban utasítja el a kérelmeket. A NAV indoklása jogszerű, mert az Alkotmánybíróság valóban nem visszamenőleges hatállyal semmisítette meg a különadó törvény mértékére vonatkozó rendelkezést, így az adózóknak nem keletkezett törvényen alapuló visszatérítési igénye. Az ügyvédek persze perre biztatnak. Ez biztos bukás, mert az Art 124/C.§ -ra hivatkozott kérelmek elutasítása jogszerű az adóhatóság részéről. Felmerül a kérdés, hogy például az ügyvédek kinek az érdekét képviselik. Az adózóét, a saját zsebükét vagy a NAV-ét?

Azok jártak el helyesen, akik megfogadták az okleveles adószakértő tanácsát és az Alkotmánybíróság döntésére és az Art. 124/B.§ -ra hivatkozva önellenőrzést nyújtottak be. Ezekben az ügyekben a NAV még nem foglalt állást. Egyelőre csak halogatja a döntést. Arra hivatkozik, hogy a jogalkotó útmutatására vár.

Az önellenőrzést benyújtóknak a bevallás 16-03-as lapján az indoklásban hivatkozniuk kell az Alkotmánybíróság döntésére, illetve jogalap tekintetében az Art. 124/B.§ második fordulatra. A hivatkozott **jogszabály 15 napos törvényi határidőt határoz meg az adóhatóság számára. Ez időn belül kell – ellenőrzés lefolytatása nélkül – határozatot hoznia**. A törvényi határidő nagyon sok ügyfél esetében már régen letelt. Az ügyfélszolgálaton történt érdeklődésekre az ügyfélszolgálat téves, megtévesztő indoklással szolgál a törvényi határidő túllépésére. Egyrészt 30 napos ügyintézési határidőre hivatkoznak, ami ellentétes az Art. 124/B.§ -ban foglalt 15 napos törvényi határidővel, másrészt arra hivatkoztak a NAV ügyfélszolgálatán, hogy törvénymódosításra várnak.

Semmi jel nem utal törvénymódosítási szándékra. Egyrészt illet az Alkotmánybíróság sem írt elő, másrészt azóta beterjesztésre került a Parlament elé a T/168. számú (Egyes adótörvények....) és a T/264. számú (Egyes pénzügyi tárgyú ...) adótörvényeket módosító törvénytervezet, ám egyikben sem merült fel a 98 százalékos különadóra vonatkozó jogszabály változtatásának szándéka. Ennek következtében fiktív indokra hivatkozással sérti meg az adóhatóság a 15 napos törvényi határidőt.

Megalapozatlan az az adóhatósági vélekedés is, hogy a 98%-os mértéktől való eltiltás azt eredményezi, hogy nem meghatározott a különadó alap után fizetendő közteher. Az Szja törvény alapvetési rendelkezései értelmében minden jövedelem adóköteles. A jogviszony megszűnésével összefüggésben kifizetett juttatások az Szja tv. 24-27.§ alapján munkaviszonyban illetve nem önálló tevékenységből származó jövedelemnek minősülnek. Ezekre az Szja törvény pontosan meghatározza a fizetendő adót.

A jogalkotó a jogviszony megszűnésével összefüggésben kifizetett juttatások egy részét a különadó alapba különítette el. Az ezekre meghatározott 98%-os mérték az, ami nemzetközi szerződésbe ütközik. A 2010-es évben a különadó alapba tartozó jövedelmek után a kifizető az szja törvény szabályai szerint vonta le az adóelőleget és járulékokat.

A speciális 98%-os mértéktől való Alkotmánybírósági eltiltással helyreálltak az általános – Szja törvényben szabályozott – adózási szabályok. A magánszemélynek a **„megfizetett különadónak”** megfelelő adót kell megfizetnie. A különadó mértéke az adókulcs ismerete nélkül, ezen adóalap után egyértelműen meghatározható. **A különadó-alap adóértéke – eltérő törvényi rendelkezés hiányában – az szja mérték szerint számított adó.** Ennek következtében jogalkotói aktusra sincs szükség. Ilyet az Alkotmánybíróság sem írt elő.

Az Art 124/B.§ 15 napos törvényi határidőt ír elő az adóhatóság számára. Ezt az eljárási határidőt kívánja „hallgatásával” kitolni az adóhatóság akár az idők végtelenségéig.

**Az adóhatóság eljárása ellentétes az Alaptörvény XXIV. cikkében foglaltakkal is, az adóhatóság jogellenesen kárt okoz az ügyfélnek.**

- (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.**
- (2) Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.**

Jelen esetben az Alaptörvényben említett „ésszerű határidőt” az Art. 124/B. paragrafusa 15 napban maximálta.

Az sem változtatna az önellenőrzés elbírálásán, ha a jogalkotó mégis törvényt alkotna a 2014 előtti 98%-os mértékre. Az adóhatóság nyilvánvaló eljárási jogsértést követett el a törvényi határidő túllépésével. Adóügyekben az eljárási jogsértés esetén csak akkor van helye az adóhatósági határozat hatályon kívül helyezésére, ha az az ügy érdemére döntően kihat. Ennek következtében – tekintettel arra, hogy az eljárási

jogsértés tényszerűen bekövetkezett – az Szja törvényben meghatározott adóterhet meghaladó törvénymódosítás figyelembe vétele az ügy érdemére kiható eljárási jogsértéssé változtatná az adóhatóság 15 napos határidő túllépését.

Az adóhatóság az Art. 1.§ (6) bekezdésben előírt kötelezően alkalmazandó méltányosság alapján teljesítheti az önellenőrzésben foglaltakat. Az Art. 2.§ (1) bekezdése szerinti rendeltetésszerű joggyakorlással lenne ellentétes, ha a NAV a bíróságokra hagyná a végső döntést, megsértve ezzel az Art. alapelvi rendelkezéseit. De erre irányuló szándékot én még nem tapasztaltam, tehát nagy valószínűséggel nem kerülnek bíróságra az Art. 124/B.§ alapján benyújtott önellenőrzések. Csak az Art. 124/C.§ alapján benyújtott visszatérítési kérelmek fognak a bíróságokon „landolni”, ezekben a perekben viszont a NAV nyerni fog.

Jelen helyzetben haladéktalanul be kell nyújtani az önellenőrzést az Alkotmánybíróság döntésére és az Art 124/B.§ -ra hivatkozással. Az önellenőrzés benyújtásához célszerű igénybe venni az adózási szakember (adótanácsadó, de inkább okleveles adószakértő) segítségét. Aki a NAV ügyfélszolgálatára vagy az ügyvédi tanácsokra hallgat, örökre búcsút mondhat a pénzének. Aki elhiszi, hogy a különadó alapba tartozó jövedelem adómentes lett az Alkotmánybíróság döntése következtében, ő még súlyos mulasztási bírságra is számíthat. Az önellenőrzésben a különadó alapot 2011-től az egyéb jövedelem soron be kell vallani és csak az szja és a különadó különbözete jár vissza.

**Angyal József okleveles adószakértő 36/20-942-9386 [www.angyalado.hu](http://www.angyalado.hu)**